

poprzedni nr M-626/1277

1,03
M



Edward Oeller

81-601 Gdynia - Chwasarzewo

poza Pom.
Szczecinek
Batalion "Odra"

+ Wojtaszewski Feliks
Maksymilian

ps. "Bio. Ty"

M-626/1277 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Wojtaszewski Feliks Maksymilian
T:W-626/1277 Pom.
p.o.a. Pom. Szczeciński, Batalion
"Odra"

I./1. Relacja *kn. 5 s. 1-7*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *kn. 4 s. 1-4*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *kn. 7*

VI. Fotografie *brak*

II. Relacja - Wojtaszewski Feliks
Maksymilian

1. Biogram - relacja autorstwa Edwarda
Mellera - trzy wersje, mprints z poprawke-
mi redakcyj. k. 4 s. 1-5
2. Edward Meller, uzupełnienia do
biogramu Wojtaszewskiego Feliksa
Maksymilian, mprint z 20.08.1994 k. 1 s. 6-7



zastępcy kierownika
1944

11/11

Wojtaszewski Feliks Maksymilian ps. "Biały" /1910 ?/, d-ca kompanii w Batalionie "Odra".

Ur. 14.II.1910 r. w Pięćmorgach, pow. Świecie, s. Piotra i Marianny z d-d. Małkowskiej. Ukończył gimnazjum w Gniewie pow. Tczew. Przed wojną mieszkał w Odynie, przy ul. ^{1 v}Sw. Wojciecha 9. Służbę wojskową odbył w ^{6 v}pułku łączności.

W stopniu kaprała brał udział w obronie Odyni we Wrześniu 1939 r. Dostał się do niewoli i jako jeńiec wojenny nr 15204 był internowany w Stalagu II B na Pomorzu Zach. W 1941 r. został przydzielony do pracy w gospodarstwie, w rejonie Baldenburga /Biały Bór/. Od 1942 r. był żołnierzem Sam. Baonu "Odra", dowodzonego przez ^{1 v}Jana Nowaka ps. "Skrzydło". Wg raportu podpisanego przez "Skrzydło", z jesieni 1943 r. F.M. Wojtaszewski był d-cą komp. D, najwcześniej utworzonej w baonie i przyjął ps. "Biały". Prowadził szkolenie wojskowe w podległych mu oddziałach i kierował grupą wywiadowczą zajmującą się rozpoznaniem sił nieprzyjaciela na obszarze działania "Odry" /Szczecinek, Człuchów, Miastko). Rozpoznaniem objęte były wszystkie lokalne jedn. wojska, policji i żandarmerii, a także jedn. org. paramilitarnych oraz grupy "bambrow", które zaopatrzone były w broń i amunicję oraz dysponowały taborem samochodowym. W systemie organizacyjnym "Odry" najłatwiej dostępne punkty zaplanowane były jako miejsca uderzenia metodą zaskoczenia. Punkty te miały zostać opanowane przez wyznaczone do tego grupy wypadowe, które po ich opanowaniu i po zdobyciu potrzebnej ilości broni, zdobytymi środkami lokomocji miały zostać przerzucone do oddz. part. w Borach Tucholskich, z którymi baon utrzymywał łączność. "Biały" uczestniczył w nawiązywaniu kontaktu Baonu "Odra" z KG AK na przełomie 1943/44 r. Wiosną i latem 1944 r. nastąpiły aresztowania żołnierzy baonu, w tym również J. Nowaka. Aresztowanie "Białego" nastąpiło latem 1944 r. Bliższe okoliczności nie są znane.

J. Nowak, Kryptonim "Odra"...

E. Meller

Feliks Maksymilian WOJTASZEWSKI

syn Piotra Wojtaszewskiego i Marianny z d. Małkowskiej
urodzony 14 lutego 1910 r. w Pięćmorgach, pow. Świecie /Pomorze/
wyszkolenie średnie: Gimnazjum w Gniewie,
przed wojną zamieszkały w Gdyni, ul. Św. Wojciecha 9
odbył służbę wojskową w dziale łączności, stopień kapral ✓
brał udział w obronie Gdyni we wrześniu 1939
wzięty jako jeńiec wojenny był internowany w Stalegu Nr II B
na Pomorzu Zachodnim, nr jeńca 15204
przydzielony następnie /w r. 1941/ do pracy niewolniczej u bambra
w rejonie Baldenburga /biały Bór/.
Od 1942 r. żołnierz Samodzielnego Baonu "ODRA" dowodzonego
przez kpt. "Skrzydło" /Jan Nowak/.
Wg pisemnego raportu podpisanego "Skrzydło" z jesieni 1943 r.
był dowódcą Kompanii "D", najwcześniej utworzonej;
Przyjął pseudonim "BIAŁY".
Jako bardzo aktywny konspirator przeprowadzał szkolenie wojsko-
we w podległych mu oddziałach i kierował grupą wywiadowczą
prowadzącą rozpoznanie sił nieprzyjaciela na obszarze działa-
nia Baonu "ODRA" /Neu Stettin, Schlochau /Człuchów/, Rummels-
burg; rozpoznaniem objęte były wszystkie lokalne jednostki woj-
ka, policji i żandarmerii, a także jednostki organizacji para-
militarnych oraz grupy bambrów, które zaopatrzone były w broń
i amunicję i dysponowały taborem samochodowym, zapasami paliw
itp.
W systemie organizacyjnym "ODRY" najłatwiej dostępne punkty
spośród wymienionych jednostek zaplanowane były jako punkty uder-
zenia metodą zaskoczenia. Punkty te miały zostać opanowane
przez wyznaczone z góry grupy wypadowe, które poich opanowaniu
i zdobyciu potrzebnej ilości broni, zdobytymi środkami lokomocji
mieli zostać najkrótszymi drogami przerzuceni do działających
w odległości ok. 60 km Oddziałów Partyzanckich działających w
Borach Tucholskich, z którymi Baon utrzymywał łączność.
Całość planowanej przez dowództwo akcji obliczona była nie tyle
na akcję powstańczą, lecz na akcję samoobrony, zmierzającej
do ochrony wziętych w Stalagach jeńców wojennych jak i strze-
żonych przez hitl rowski aparat terroru niewolników polskich
i obcych skierowanych do prac przymusowych w terenie.
"Biały" uczestniczył w nawiązywaniu kontaktu przez Baon "ODRA"
z Komendą Główną A.K. na przełomie 1943/44 r.

verte

3/1/3

Wiosną oraz latem 1944 r. nastąpiły aresztowania żołnierzy
Baonu "ODRA", aresztowany był m.i. kpt. "Skrzydło" /Jan Nowak/.
Szczegół na ten temat opisuje sam "Skrzydło" w swoim opracowaniu
p.t. "Kryptonim "ODRA", wyd. MON 1986.
Aresztowanie "Białego" nastąpiło latem 1944. bliższe okolicz-
ności nieznane.

autor E. Mellor



kopie

5.14

3/1/4

Wojtaszewski Feliks Maksymilian ps "Biały" (1910-1944), kpt.
d-ca kompanii w Batalionie "Odra".

Ur. 14.II.1910 r w Pięćmorgach pow. Świecie, syn Piotra i Marianny z d. Małkowskiej. Ukończył gimnazjum w Gniewie pow. Tczew. Do wybuchu wojny mieszkał w Gdyni przy ul. Św. Wojciecha 9 W latach 1933-1939 pracował w hurtowni wyrobów spirytusowych. Służbę wojskową odbył w latach 1931/1932 w 66 pp, plut. łączności w Chełmnie i zakończył ją w stopniu kaprała.

We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Gdyni. Dostał się do niewoli i jako jeńiec wojenny nr 15204 był ~~internowany~~ ^{wieczony} w Stalagu ^(H m. Hammerstein, obecnie Granie) II B na Pomorzum. W 1941 r. został przydzielony do pracy w gospodarstwie rolnym w rejonie Baldenburg (Biały Bór) ^(nowa Brzeźnica). Od 1942 r. był żołnierzem Sam. Baonu "Odra", dowodzonego, przez kpt Jana Nowaka ps. "Skrzydło". Wg raportu podpisanego przez "Skrzydło" [Uw. red.: odpis w AP AK] z jesieni 1943 r. Wojtaszewski był d-cą kompanii D, najwcześniej utworzonej w Baonie i przyjął ps. "Biały". Prowadził szkolenie wojskowe w podległych mu ^(pod) oddziałach i kierował grupą wywiadowczą zajmującą się rozpoznaniem sił nieprzyjaciela na obszarze działania "Odry" (Szczecinek, Człuchów, Miastko). Rozpoznaniem objęte były wszystkie ^(miasteczka) lokalne jednostki wojska, policji i żandarmerii, a także jednostki org. paramilitarnych oraz grupy "bambrow", które zaopatrzone były w broń i amunicję oraz dysponowały taborem samochodowym. W systemie organizacyjnym "Odry" najłatwiej dostępne punkty były zaplanowane jako miejsca uderzenia metodą zaskoczenia. Punkty te miały zostać opanowane przez wyznaczone do tego grupy wypadowe. Po ich opanowaniu i zagarnięciu potrzebnej ilości broni, zdobytymi środkami lokomocji grupy te miały być przerzucone do oddz. partyzanckich w Borach Tucholskich, z którymi Baon

9/1/15

utrzymywał łączność. "Biały" nawiązał kontakt na przełomie 1943/44 r z KG AK. Nastąpiło to poprzez siostrzeńca, Edwarda Mellera ps."Boruta II", pracującego w latach 1943-1945 jako oficer wywiadu Obw. AK Kraków Miasto. Meller przyjeżdżał kilkakrotnie z Krakowa / mając mocne dokumenty podróży / via Berlin do Gdyni w sprawach rodzinnych. Tam w mieszkaniu swoich dziadków spotykał się z wujem F.M.Wojtaszewskim, który na "lewe" przepustki przyjeżdżał do Gdyni z Baldenburga. Wojtaszewski otrzymywał przywiezioną przez Mellera z Krakowa tajną prasę dla "Odry" i mapy sztabowe rejonów działania Baonu /pokwitował odbiór map "Skrzydło" w swojej poczcie dla KG wysłanej ^{imiedrogi} wysłanej z Pomorza Zach./ Meller zabierał z Gdyni do Krakowa pieniądze dla redakcji tajnych, krakowskich czasopism /zachowały się pokwitowania w n-rach Biul.Małopolskiego i "Dziennika Polskiego" z lat 1943/44 / oraz pośredniczył w przekazaniu raportu "Odry" dla KG via Insp. Kraków AK, a także odwrotnie przekazał materiały dla "Odry", m.in. identyfikujące Leona Hamerskiego. Wiosną i latem 1944 r. nastąpiły aresztowania żołnierzy Baonu, w tym również kpt J. Nowaka. Aresztowanie "Białego" nastąpiło latem 1944 r. Dalsze jego losy nie są znane.

AP AK, T.: E. Meller, (F.M. Wojtaszewski ; AK na Pomorzu... ; J. Nowak, Kryptonim "Odra", w. 1985.

HM

Edward Meller

27

Wpłynęło dnia 12.09.94

Lp. 346/194

Gdynia, dnia 20 marca 1994

Edward Meller
ul. Zeusa 14
81-601 Gdynia-Chwarzno

Uzupełnienia do biogramu
WOJTASZEWSKI FELIKS MAKSYMILIAN

1. zawód: z racji ukończenia gimnazjum w Gniewie, pracował jako pracownik umysłowy na terenie Gdyni w jakiejś hurtowni wyrobów spirytusowych, ale nazw nie pamiętam. praca trwała od 1933 do 1939 roku.
2. służba wojskowa: służbę wojskową odbywał w 66 pułku piechoty, w plutonie łączności; nie wiem w jakim mieście pułk ten stacjonował, ale wiem, że to było gdzieś na Pomorzu; miejsce to można ustalić. Służbę wojskową ukończył w stopniu kaprała
3. jeśli chodzi o raport, podpisany przez "Skrzydło" jesienią 1943 r., a dotyczący struktur organizacyjnych Baonu "Odra", załączam odpis: oryginalny raport, pisany od ręcznie i podpisany: "D-ca Batalionu /-/ Skrzydło", przekazałem w październiku 1943 r. do Komendy Głównej AK w Warszawie, korzystając ze specjalnej linii łączności wywiadu AK przy sztabie Komendy Okręgu AK w Krakowie.

/Dla wyjaśnienia podaję, że w latach 1943-1945 pełniłem w Krakowie funkcje oficera wywiadu AK jednego z czterech krakowskich pułków piechoty AK, konkretnie pułku "Cement/zwanego także Odcinkiem I-szym Obwodu AK Kraków miasto/ o kryptonimach: I/16, później A/a-I, i pod koniec okupacji: 2-IV/a. W związku z moją funkcją miałem bezpośredni kontakt z oficerem wywiadu AK Obwodu AK Kraków miasto wzgl. Inspektorem Komendy Okręgu AK Kraków, poprzez ps. "Jastrzebca". Tą właśnie drogą, służącą jedynie do przekazywania informacji najbardziej pilnych, odbywała się korespondencja w sprawach Baonu "Odra", w relacji z Komendą Główną AK. W moim archiwum zachowałem oryginały pow. korespondencji./.

4. kontakty "Białego" w nawiązywaniu kontaktu Baonu "Odra" z KG AK!

W sprawie tej przede wszystkim wyjaśniam, iż "Biały" był moim wujem, po stronie mojej matki, z domu Wojtaszewskiej. Rodzice "Białego", a moi dziadkowie, mieszkali przez całą wojnę w Gdyni, żyjąc /już jako staruszkowie/ w bardzo trudnych warunkach. Z tej racji, ja sam, wyposażony w świetnie spreparowane fałszywe dokumenty, wystawione przez komórkę legalizacyjną pułku "Cement", jeździłem wielokrotnie z Krakowa do Gdyni w latach 1941-1943 przywożąc dziadkom pieniądze na życie. Do moich dziadków przyjeżdżałem także na "lewe przepustki" od 1942 roku z pracy przymusowej w Baldanburgu /Biały Bór/ mój wuj. Mieszkanie dziadków moich w Gdyni stało się punktem kontaktowym rodziny, a zarazem punktem łączności w sprawach "Odry". Korespondencja w jej sprawach obejmowała kilkakrotne dostawy przeze mnie z Krakowa prasypodziemnej, a także zamówionych przez "Odrę" map sztabowych rejonu działań "Odry", kwitowanych następnie przez "Skrzydło". Wracając do Krakowa zabierałem wpłaty pieniężne od "Odry" na prasę podziemną /kwitowane następnie w poszczególnych numerach Biuletynu Małopolskiego AK i krakowskim Dzienniku Polskim z lat 1943 i 1944/, a także konkretne informacje/wraz ze zdjęciami identyfikacyjnymi/ mające służyć dla nawiązania kontaktu bezpośredniego "Odry" z Komendą Główną AK. Jak mi wiadomo, kontakt ten został zrealizowany z początkiem roku 1944.

W kontaktach tych dużą rolę odegrał właśnie "Biały", poprzez którego odbywała się ponadto wymiana krótkich informacji szyfrem nakładkowym, informująca zainteresowanych o datach kontaktu w Gdyni. /oryginalny szyfr nakładkowy przekazałem na rece p.doc.dr L. Zawackiej przy moim piśmie z 27.5.1990/.

5. kwestia materiałów źródłowych wg monografii J. Nowaka "Kryptonim Odra" w opracowaniu tym /wydanie MON 1986/ brak jest informacji o źródłach

3/1/7

informacji autora. Zresztą opracowanie to ma charakter wspomnień.

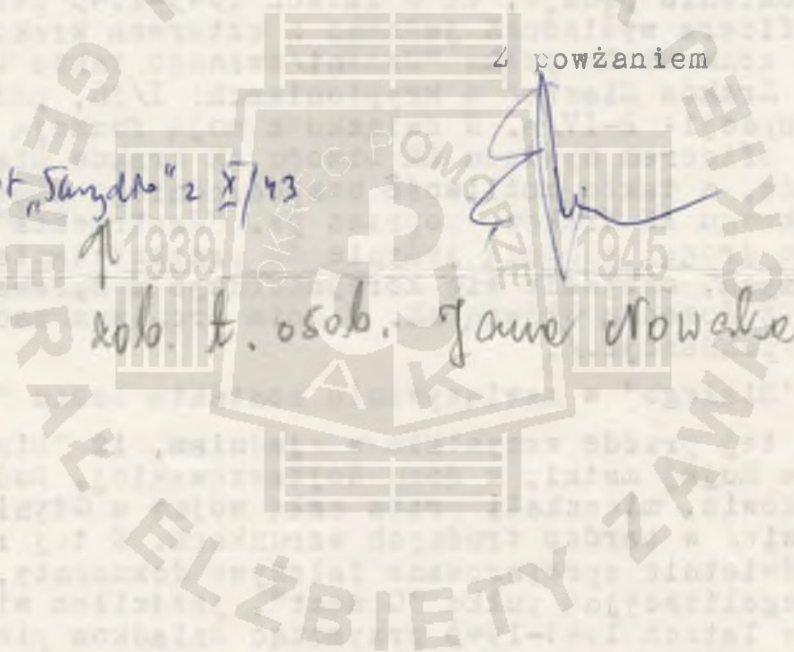
Porównując treść opracowania Jana Nowaka z treścią raportu kpt. "Skrzydło" z jesieni 1943. dostrzegłem szereg nieścisłości, na które zwróciłem uwagę pana Redaktora Bogdana Chrzanowskiego moim pismem z 22.XI.1992. Wydaje mi się, że byłoby celowym skonfrontowanie danych przedstawionych w opracowaniu o jakimś mowa z danymi na temat "Odry", jakie znajdują się w Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Koszalinie. Osobą węzłową dla rozstrzygnięcia rozmaitych wątpliwości dot. struktury organizacyjnej Baonu "Odra" może okazać się osoba Leona Hamerskiego, która wymieniana jest wielokrotnie w opracowaniach J. Nowaka. ~~Leona~~ Dane dot. Leona Hamerskiego przekazywał poprzez moją osobę dla celów kontaktów z KG AK mój wuj "Biały".

Wiele danych dot. "Odry" posiada wreszcie sam p Redaktor Chrzanowski, któremu jeszcze w roku 1978 przekazałem dla Muzeum Sztuthof niektóre oryginalne dokumenty odnoszące się do sprawy Odry /m.i. właśnie raportu kpt. krzydło z 1943 r. jak i Biuletyn Małoposki AK z Krakowa z 1943 r potwierdzający wpłaty na prasę podziemną dokonane przez "Baon Odra"/.

Oczywiście gotów jestem służyć dalszymi moimi odpowiedziami, czy wyjaśnieniami dot. cząściami tej oryginalnej sprawy Baonu Odra".

Z poważaniem

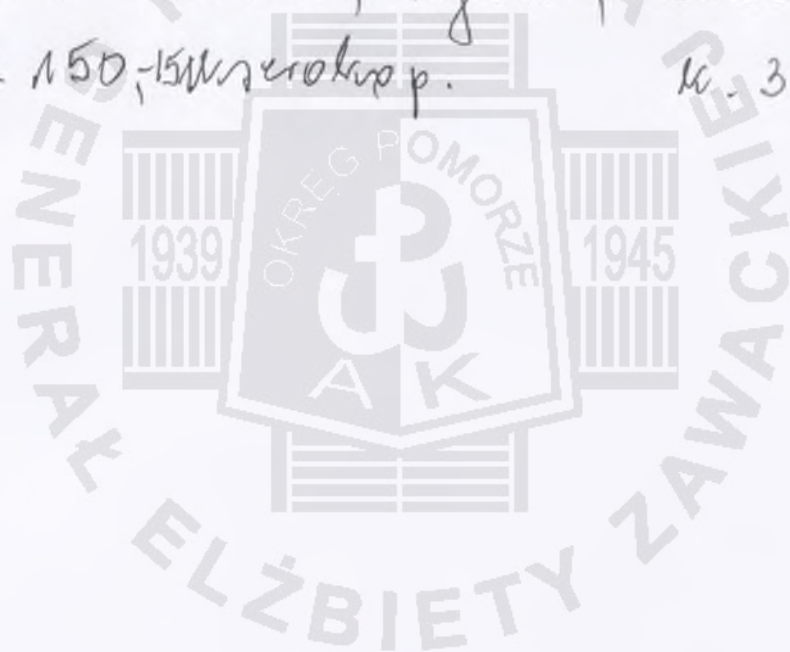
Zet
odpise Raportu kpt "Skrzydło" z X/43



kol. t. osob. Janu Nowaka

1. Materiały uzupełniające relacje -
- Wojtaszewski Feliks Maksymilian:

1. Edward Heller, biogram "Wojtaszewski Feliks Maksymilian", [w:] Stow. biograficzny Kowsp. pomorskiej 1939-1945, Tomii 1994, cz. 1, s. 223, kserokop. k. 151
2. Stefan Coshan-Wojtycha, Tu żyli, walzyli i umierali, czyli... , Tokmicko 2011, s. 149-150, kserokop. k. 3 s. 2-4



11/11

Wojtaszewski Feliks Maksymilian, ps "Biały" (1910-1944), dca kompanii w Batalionie "Odra".

Ur. 14 II 1910 r w Pięćmorgach pow. Świecie; syn Piotra i Marianny z d. Malkowskiej. Ukończył gimnazjum w Gniewie pow. Tczew. Do wybuchu wojny mieszkał w Gdyni przy ul. Św. Wojciecha 9. W latach 1933-1939 pracował w hurtowni wyrobów spirytusowych. Służbę wojskową odbył w latach 1931-1932 w 66 pp, plut. łączności w Chelmie i zakończył ją w stopniu kaprała.

We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Gdyni. Dostał się do niewoli i jako jeńiec wojenny nr 15204 był więziony w Stalagu II B w m. Hammerstein (obecnie Czarne na Pomorzu). W 1941 r. został przydzielony do pracy w gospodarstwie rolnym w rejonie Baldenburg (Biały Bór pow. Człuchów). Od 1942 r. był żołnierzem Samodzielnego Baonu "Odra", dowodzonego, przez kpt. Jana Nowaka ps. "Skrzydło". Wg raportu podpisanego przez "Skrzydło" [uw. Red.: odpis w AP AK] z jesieni 1943 r. Wojtaszewski był dca kompanii D, najwcześniej utworzonej w Baonie i przyjął ps. "Biały". Prowadził szkolenie wojskowe w podległych mu pododdziałach i kierował grupą wywiadowczą zajmującą się rozpoznaniem sił nieprzyjaciela na obszarze działania "Odry" (Szczecinek, Człuchów, Miastko). Rozpoznaniem objęte były wszystkie niemieckie lokalne jednostki wojska, policji i żandarmerii, a także jednostki org. paramilitarnych oraz grupy "bambrow", które zaopatrzone były w broń i amunicję oraz dysponowały taborem samochodowym. W systemie organizacyjnym "Odry" najłatwiej dostępne punkty były zaplanowane jako miejsca uderzenia metodą zaskoczenia. Punkty te miały zostać opanowane przez wyznaczone do tego grupy wypadowe. Po ich opanowaniu i zagarnięciu potrzebnej ilości broni, zdobytymi środkami lokomocji grupy te miały być przerzucone do oddz. partyzanckich w Borach Tucholskich, z którymi Baon utrzymywał łączność. "Biały" nawiązał kontakt na przełomie 1943/1944 r z KG AK. Nastąpiło to poprzez siostrzeńca, Edwarda Mellera ps. "Boruta II", pracującego w latach 1943-1945 jako oficer wywiadu Obw. AK Kraków Miasto. Meller przyjeżdżał kilkakrotnie z Krakowa (mając mocne dokumenty podróży) via Berlin do Gdyni w sprawach rodzinnych. Tam w mieszkaniu swoich dziadków spotykał się z wujem F. M. Wojtaszewskim, który na "lewe" przepustki przyjeżdżał do Gdyni z Baldenburga. Wojtaszewski otrzymywał przywiezioną przez Mellera z Krakowa tajną prasę dla "Odry" i mapy sztabowe rejonów działania Baonu ("Skrzydło" pokwitował odbiór map w swojej poczcie dla KG wysłanej inną drogą z Pomorza Zach.). Meller zabierał z Gdyni do Krakowa pieniądze dla redakcji tajnych, krakowskich czasopism (zachowały się pokwitowania w nrach "Biul. Małopolskiego" i "Dziennika Polskiego" z lat 1943/1944) oraz pośredniczył w przekazaniu raportu "Odry" dla KG via Insp. Kraków AK, a także odwrotnie przekazał materiały dla "Odry", m. in. identyfikujące Leona Hamerskiego. Wiosną i latem 1944 r. nastąpiły aresztowania żołnierzy Baonu, w tym również kpt. Nowaka. Aresztowanie "Białego" nastąpiło latem 1944 r. Dalsze jego losy nie są znane.

AP AK, T.: Meller E. (siostrzeniec Wojtaszewskiego), Wojtaszewski F. M.
AK na Pomorzu...

Edward Meller

*Słou. biogr. konspiracji pomorskiej
1939-1945, Tom III, 1994, s. 1*

223

11/2

JENIEC WOJENNY NR 15204

Po ukończeniu gimnazjum w Gniewie został po kilku latach przerwy w nauce żołnierzem 66 pułku piechoty w Chełmnie. Po przeszkoleniu i awansie do stopnia kaprala otrzymał przydział do tamtejszego plutonu łączności. W dyspozycji wojska pozostawał przez dwa lata. Podczas wojny mianowano go dowódcą kompanii w Batalionie „Odra”.

Feliks Maksymilian Wojtaszewski, ps. „Biały” urodził się 14 lutego 1910r. w Piętmorgach, koło Jeżewa, powiat Świecie. Do czasu rozpoczęcia wojny mieszkał w Gdyni przy ul. Św. Wojciecha 9. Przez sześć lat pracował fizycznie w hurtowni artykułów spirytusowych.

We wrześniu 1939r. rozkazem mobilizacyjnym został powołany w szeregi obrońców Gdyni.

Z niewielką kontuzją nogi dostał się do niewoli, stając się jeńcem wojennym, uwięzionym w Stalagu IIB, gdzie obecnie znajduje się znane więzienie w Czarnem, dawniej Hammerstein.

W 1941r. przydzielono go do przymusowej pracy w niemieckim gospodarstwie, na terenie Białego Boru dawniej: Baldenburg. Dzięki rekomendacji kpt. Jana Nowaka, ps. „Skrzydło” Wojtaszewski w 1943r.

Otrzymał nominację na dowódcę

kompanii „D”, która powstała w batalionie dowodzonym przez Nowaka w pierwszej kolejności. Symbol „D” sugeruje, że głównym zadaniem kompani mogły być przygotowania do działań dywersyjnych. Brak jednak informacji, czy pododdział ten odegrał znaczącą rolę w operacjach specjalnych na terenie Pomorza Gdańskiego. Od tej chwili kpr. rezerwy Wojtaszewski zaczął posługiwać się pseudonimem „Biały”. Do jego ważniejszych zadań należało prowadzenie systematycznych szkoleń wojskowych w pododdziałach. Kierował ponadto grupą operacyjną, zajmującą się rozpoznaniem sił nieprzyjaciela, w szczególności na terenach Miastka, Szczecinka,

II/13

Człuchowa, Chojnic i Tucholi. Inwigilacją objęto wszystkie niemieckie formacje militarne i policyjne.

Wywiad dalekosiężny korzystał również z sieci własnych agentów, którzy dostarczali informacje nt. Niemców prowadzących gospodarstwa rolne i posiadali na wyposażeniu broń i amunicję. Prowadzono ścisłą rejestrację ludności pochodzenia niemieckiego, która dysponowała własnymi środkami transportu. Na mapach sztabowych Batalionu „Odra” pojawiły się punkty wskazujące, gdzie należy w pierwszej kolejności dokonać ataku na ludzi i obiekty, w przypadku otrzymania odpowiedniego rozkazu. Miejsca te miały strategiczny charakter i dlatego miały być opanowane przez specjalnie do tego celu przygotowane grupy wypadowe. Ich zadaniem było

Przejęcie magazynów broni

i środków transportu, leków, artykułów żywnościowych oraz mundurów. Wszystko to należało jak najprędzej przez kurierów dostarczyć oddziałom partyzanckim na terenie Borów Tucholskich, z którymi Batalion „Odra” utrzymywał ścisłe kontakty.

Pod koniec 1943r. Wojtaszewski za pośrednictwem siostrzeńca Edwarda Mellerera z Krakowa nawiązał kontakt z Komendą Główną AK. Meller, ps. „Boruta II” był w tym czasie oficerem wywiadu AK, pracującym dla Obwodu Kraków, przez co mógł dzięki dokumentom legalizacyjnym dość swobodnie przemieszczać się po terenie okupowanego kraju. Często więc, jadąc przez Berlin docierał na Wybrzeże okrężną drogą. W mieszkaniu konspiracyjnym w Gdyni spotykał się z Wojtaszewskim, który na umówione spotkania przyjeżdżał nieraz z powiatu świeckiego, jadąc na Wybrzeże przez Człuchów, Biały Bór i Miastko. Celem tych spotkań było m.in.

Przekazywanie konspiracyjnej prasy

map sztabowych oraz pieniędzy na dalszą działalność organizacyjną. Ze środków tych finansowano wydawnictwo takich m.in. czasopism, jak: Biuletyn Małopolski i Dziennik Polski, które były terenowymi organami prasowymi Armii Krajowej. Kanałem tym przeryczano również meldunki i sprawozdania „Odry” dla Komendy Głównej AK.

W połowie 1944r. gestapo w wyniku dawno zaplanowanej akcji przeprowadziło masowe aresztowania członków Batalionu „Odra”. W pierwszej kolejności do więzienia trafił ich dowódca kpt. Nowak, ps. „Skrzydło”. Kilka miesięcy później ten sam los spotkał Maksymiliana Feliksa Wojtaszewskiego, ps. „Biały”.

To był ostatni ślad jego życia.

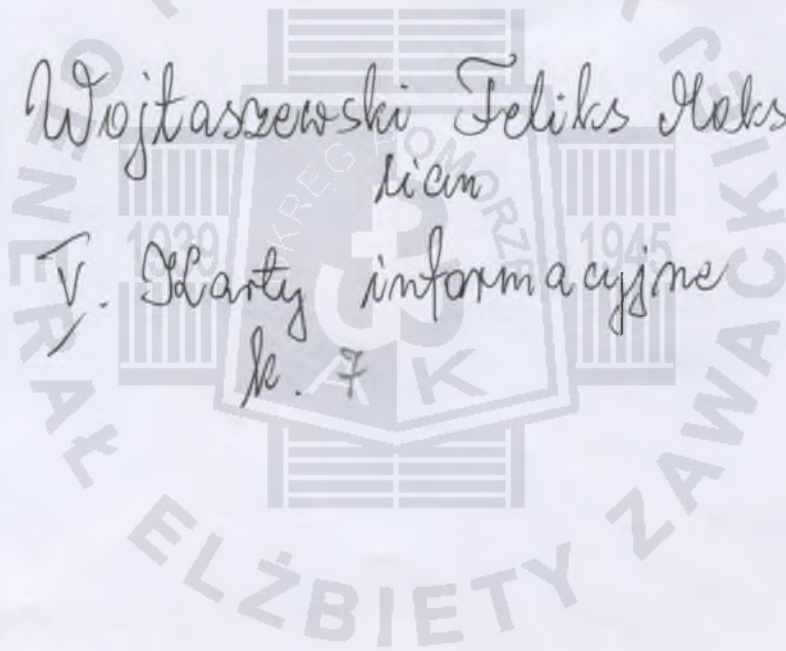
Stefan Gosban - Wojtycha,
Tu żyli, walczyli i umierali,
czyli wojenne historie świątliwych
bohaterów, Tolkmińsko 2011.

T: M-626/1277 Pom.

pose Pom.

Wojtaszewski Feliks Maksymi-
licm

V. Skarty informacyjne
k. 7

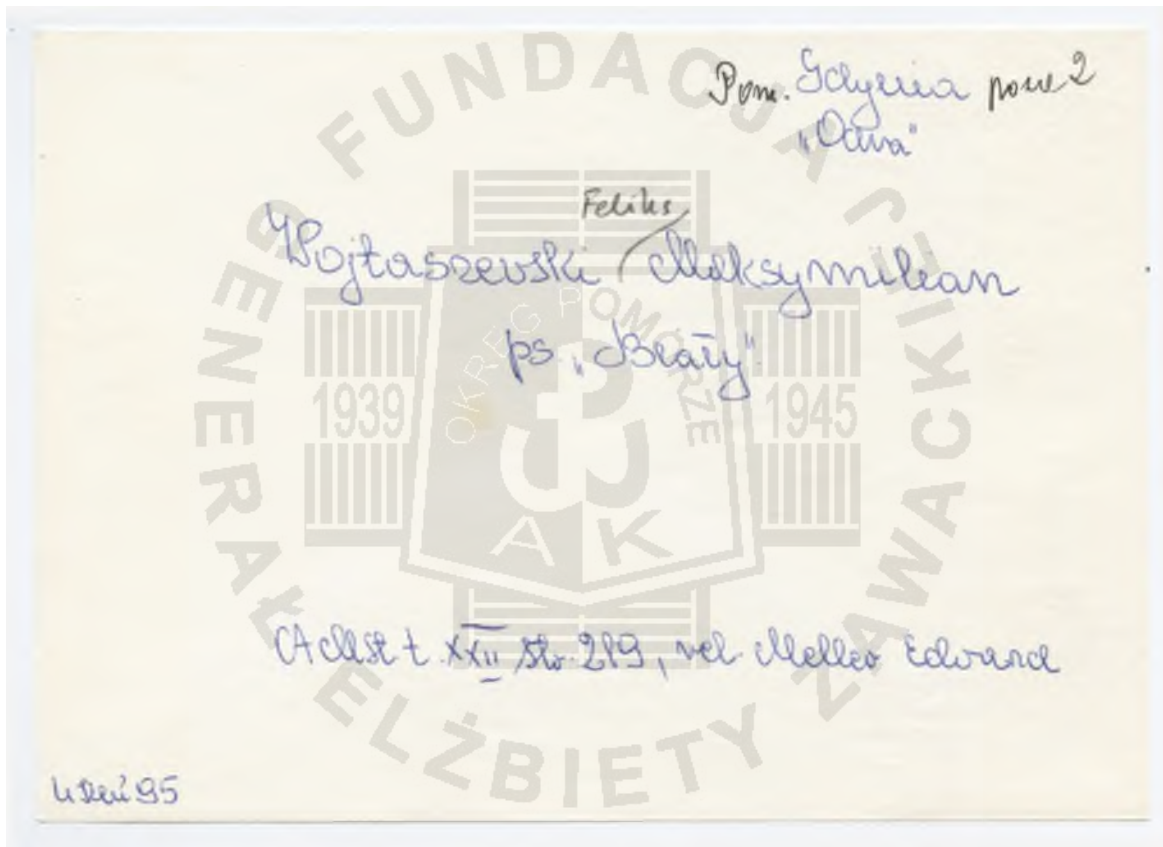


Baon¹ "Odra"

Kojtaszewski Maksymilian
Ps "Biety", d-cz kompanii D (od 1943 r.)
Baonu "Odra".

206. Teulu E. Mellere

J.M.M.



WOJTASZEWSKI MAKSYPILIAN kpt. „ps. „Biały”

KG ? 3
„Batalion Odra”

Był doświadczonego kompanii „D” w „Batalionie Odra”.
W Gdyni, w mieszkaniu Piotra i Marianny Wojtaszew-
skich, mieszkał w okresie z Edwardem Mellerem („Peca”)
- członkiem egzekutywy AK z Krakowa, przez którego w la-
tach 1943-44 (do czasu) przekazywał do Zarządu różne
informacje, w tym egzekutorów.

B. Chmura, A. Gosiorecki, Wywiad..., Metelhof.
Zem. Mur., 1987/7, s. 17.
KWiT-95

+ Wojtarszewski Maksymilian ^{Gdynia⁴} "Odra"
- mąż Meller a Edward;

- był pracownikiem miedzy Mellerem
(miał 20 4 20 i 20 kwaliów) a
Nowakiem Janem ps. "Suryotto" z
"Odra"; aresztowany jesienią 1944.
w celu aresztowania członków "Odra",
stracony jesienią 1944 w Baldenbergu
(Białe Bory)

zob. T: M-332/941 Meller Edward, cz. II (poz
Pom.

W.X.2000

+

Wojtaszewski Maksymilian ^{pose Pom. Gdynia⁵}
ps. "Biaty" ^{'Odre'}

Żeniec obozu w Baldemburgu
(Biaty Bór), pracował niewolniczo
w niemieckiego gospodarza na

terenie Pom. Zachodniego; cmentarz
Baum. Odre; przyjeżdżał do Gdyni na "leczym papierach"

zob. T-M-332/gu1 Heller Edward, cz. II,
pose Pom.

Wd. X 2000

+ Wojtaszewski Melsymilian ^{poza Pom} ^{Gdyń 64} Baon "Odra"
ps. "Bieły"
W czasie przjazdów do "Gdyni", był
na robotach przymusowych jako jeńiec
obozu w Baldenbergu, utrzymywał kontakt
z Edwardem Mellerem (wysiadł AK),
który przyszedł na Wybrzeże. Otrzymywał
od Mellera prasę konspiracyjną, a
przekazywał m. m. pieniądze "Odrze" przesła-
wane jako jej wkład na koszty pracy
konspiracyjnej w Krakowie; latem 1943 r.
Melsym. przekazał Mellerowi raport
dotyczący Baonu "Odra" podpisanym

ps. „Skrytka” wraz z prośbą „Skrytka”
o pomoc w umożliwieniu mu bespo-
średniego kontaktu z K G K O.

zob: J: M-332/941 Heller Colward,
poza Pom. 12.11

W.S.X 2000

Wojtaszewski Feliks
brat Alfonsa

pose Jan
'Odro"7

sob. J. M: 1424/2308 Jan.

Wojtaszewski Alfons
- Gdynia

1039
1945
ELŻBIETY ZAWA
102

Wojtaszewski Feliks M.

